

U C H W A Ł A Nr XIII/72/2015

Rady Gminy Banie Mazurskie

z dnia 14 grudnia 2015r.

w sprawie przyjęcia 3 – letniego Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Banie Mazurskie na lata 2016 – 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) Rada Gminy Banie Mazurskie uchwala co następuje:

§1

Uchwala się „Gminny program wspierania rodziny w Gminie Banie Mazurskie na lata 2016 – 2018” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Traci moc Uchwała Nr XXI/117/2012 Rady Gminy Banie Mazurskie z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Banie Mazurskie na lata 2013 – 2015”.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Banie Mazurskie.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

Przewodnicząca Rady Gminy

Dariusz Czygier

Ogłoszono dnia 14 grudnia 2015r.

**Załącznik
do uchwały nr XIII/72/2015
Rady Gminy Banie Mazurskie
z dnia 14 grudnia 2015r.**

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Banie Mazurskie
na lata 2016 – 2018**

I. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Zdrowy system rodzinny opiera się na prawidłowych relacjach międzyludzkich. Daje szansę wzrostu i rozwoju fizycznego, emocjonalnego i duchowego każdemu z jej członków. Dzięki temu skutecznie przeciwdziała niekorzystnym zjawiskom, zarówno w okresie dzieciństwa, adolescencji i w życiu dorosłym.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło zaspokojenia podstawowych potrzeb rozwojowych. Mając na uwadze złożoność systemu rodzinnego, zachodzących w nim oddziaływań, należy pamiętać o tym, że występujące trudności są uwarunkowane wieloczynnikowo w związku z tym wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne przyczyny dezorganizacji życia rodzin i ich czasowej lub trwałej dezintegracji.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Banie Mazurskie do 2015 roku.

II. Diagnoza

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich aktualnie znajduje się 238 rodzin, w których wychowuje się 245 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS.

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	133
wielodzietne	37
niepełne	32

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

	Liczba dzieci w rodzinie					
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci
liczba rodzin	51	45	23	11	2	1

Najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej są niskie dochody, bezrobocie a także bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Z uwagi na wiejski charakter gminy oraz ubogą infrastrukturę osoby w wieku produkcyjnym nie mają szans na zdobycie zatrudnienia na naszym terenie.

Ogromnym problemem jest także dostęp do wszelkiego rodzaju poradni i placówek specjalistycznych. Sytuacja taka nie ułatwia rozwiązywania problemów naszych rodzin.

Edukacja szkolna w gminie Banie Mazurskie realizowana jest w 2 szkołach podstawowych oraz w gimnazjum.

Tabel nr 3. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum w gminie Banie Mazurskie

szkoła	liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
szkoły podstawowe	213
szkoły podstawowe kl. „0”	35
szkoły podstawowe punkt przedszkolny	42
gimnazjum	113
łącznie	460

Źródło: Stanowisko ds. Oświaty w Urzędzie Gminy w Baniach Mazurskich.

W latach 2014 i 2015, 70% dzieci i uczniów objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a dzieci z rodzin z problemem alkoholowym wysyłane są na kolonie letnie.

W sytuacji skrajnej, krytycznej ze względu na bezpieczeństwo dziecka i jego szeroko pojęte dobro, rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza rodzicielska zostaje ograniczona, sąd decyduje o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Obecnie z terenu gminy Banie Mazurskie w 4 rodzinach zastępczych przebywa 5 dzieci skierowanych przed 01.01.2012 roku. .

III. Analiza SWOT

Realizacja programu na terenie Gminy Banie Mazurskie

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Wyszkolona kadra pracownicza. 2. Dobra współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodziny. 3. Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych. 4. Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny. 5. Otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym. 6. Działanie lokalnych jednostek organizacyjnych instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz lokalnego wsparcia. 7. Działalność Punktu Konsultacyjnego – dostęp do pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej.	1. Zbyt mała aktywność i gotowość ze strony społeczności lokalnej do współpracy. 2. Brak wczesnej diagnostyki problemów rodziny. 3. Brak wolontariatu. 4. Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodzin.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Możliwość pozyskania środków finansowych z zewnętrznych źródeł finansowania. 2. Rosnąca świadomość społeczna.	1. Złożoność problemów. 2. niespójne przepisy prawa. 3. Dewaluacja wartości rodzinnych.

4. Rozszerzenie usług specjalistycznych Punktu Konsultacyjnego.	4. Degradacja relacji rodzinnych.
5. Zabezpieczenie ciągłości zatrudnienia asystenta rodziny.	

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich,
- Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Gołdapi,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baniach Mazurskich,
- placówki oświatowe,
- policja,
- placówki służby zdrowia,
- sądy i kuratorzy sądowi,
- zespół interdyscyplinarny.

IV. Adresaci

Adresatami Programu są rodziny z terenu gminy Banie Mazurskie przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, w których wychowują się dzieci oraz rodziny, którym powierzono wychowanie dzieci na mocy ustawy o pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności – rodziny wymagają pomocy w zapewnieniu harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej ich dzieci. Szczególnej uwagi i pomocy specjalistycznej wymagają dorośli, mający trudności z prawidłowym pełnieniem ról rodzicielskich. Jest to czynnik determinujący jakość relacji ich dzieci z rówieśnikami oraz innymi dorosłymi. Zachowanie dziecka znacząco wykraczające poza normy współżycia społecznego najczęściej jest objawem, manifestacją problemów występujących w rodzinie. Zazwyczaj negatywne zachowania ujawniają się w szkole i przekładają się na niskie wyniki w nauce lub znaczące trudności w funkcjonowaniu społecznym.

Należy pamiętać o złożoności czynników warunkujących jakość funkcjonowania rodzin. Niskie dochody, powodujące sytuacje, w których nie będzie ona w stanie własnym staraniem zaspakajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do dezintegracji rodziny i wykluczenia społecznego. Dodatkowymi problemami są często alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu przyszłych pokoleń, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków i lokalnej społeczności. Dobrostan rodziny stanowi o kondycji lokalnej społeczności, o jej stanie zdrowia, osiągnięciach, sukcesach, dążeniach, odpowiedzialności za siebie i innych. Podejmowanie prób osiągnięcia, początkują proces pozytywnych zmian w zakresie postaw, dążeń i realizacji założonych celów.

V. Cele gminnego programu

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.
3. Wspieranie dorosłych – mieszkańców gminy w prawidłowym pełnieniu ról rodzicielskich.

VI. Zadania

Cel szczegółowy 1 Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielonej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
2. Objęcie dożywianiem dzieci i uczniów oraz rodzin wymagających takiej pomocy	- liczba dzieci korzystających z posiłków, - liczba rodzin korzystających z pomocy Banku Żywności
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej	- liczba osób dorosłych i dzieci przebywających w placówkach
5. Zabezpieczenie środków na współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących.	
zadania	wskaźniki realizacji działań
1. Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	- liczba rodzin objętych działaniami, - liczba i rodzaj działań.
2. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zespołem interdyscyplinarnym	- liczba rodzin objętych działaniami, - liczba i rodzaj działań.
3. Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia	- liczba i rodzaj działań.
4. Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.	- liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy. - liczba godzin udzielonego poradnictwa
5. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych.	- liczba wspieranych rodzin
6. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.	- liczba rodzin objętych monitorowaniem.

Cel szczegółowy 3.**Wspieranie dorosłych – mieszkańców gminy w prawidłowym pełnieniu ról rodzicielskich.**

zadania	wskaźniki realizacji
7. Rozszerzenie działalności Punktu Konsultacyjnego o: - świadczenie poradnictwa i terapii w zakresie uzależnienia od alkoholu przez instruktora terapii uzależnień, - realizowanie edukacji prawnej kierowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych w instytucjach na terenie gminy; szkoły, gminny ośrodek pomocy społecznej, gminny ośrodek kultury, biblioteka. 8. Zabezpieczenie przez Gminę środków finansowych gwarantujących ciągłość zatrudnienia asystenta rodziny.	- liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej, - liczba rodzin objętych opieką asystenta, - prowadzenie przynajmniej dwóch „kącików edukacji prawnej”

VII. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Banie Mazurskie, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. Monitorowanie

Koordynatorem Gminnego Programu wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Banie Mazurskie sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Czygier

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia 3 – letniego Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Banie Mazurskie na lata 2016 – 2018.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na szczeblu gminnym należą do zadań własnych gminy. Zadania powinny być realizowane w ramach uchwalanych przez radę gminy 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Dariusz Czygieł